

1

Vedrører:

Statsrevisorernes beretning nr. 5/2023 om statens it-beredskab II

Digitaliserings- og ligestillingsministerens redegørelse af 22. januar 2024 Indenrigs- og sundhedsministerens redegørelse af 23. januar 2024 Erhvervsministerens redegørelse af 29. januar 2024 Redegørelser fra ministrene for myndighed 1, 2, 3 og 4

1. Rigsrevisionen gennemgår i dette notat de initiativer, som ministrene har iværksat eller vil iværksætte som følge af Statsrevisorernes bemærkninger og beretningens konklusioner. Dette sker med henblik på at vurdere, om ministeriernes initiativer adresserer den kritik, der fremgår af Statsrevisorernes bemærkninger og Rigsrevisionens beretning.

Statsrevisorerne besluttede ved afgivelsen af beretningen, at digitaliserings- og ligestillingsministeren også skulle afgive en redegørelse til beretningen. Digitaliserings- og ligestillingsministerens redegørelse behandles sidst i notatet.

Konklusion

Generelt udtrykker ministrene, at de ser med stor alvor på Statsrevisorernes kritik og beretningens konklusioner. Ministrene oplyser, at myndighederne har igangsat eller planlægger at igangsætte initiativer for at udbedre de dele af it-beredskabet, hvor der var kritikpunkter i beretningen.

Rigsrevisionen vil fortsat følge udviklingen af og orientere Statsrevisorerne om:

- myndighedernes arbejde med at udarbejde risikovurderinger af de udvalgte samfundskritiske it-systemer
- myndighedernes arbejde med at implementere tilfredsstillende krisestyringsplaner og tests af planerne
- myndighedernes arbejde med at implementere tilfredsstillende nødplaner og tests af planerne
- myndighedernes arbejde med at sikre tilfredsstillende reetableringsplaner, og at der er udført tilfredsstillende reetableringstests
- Indenrigs- og Sundhedsministeriets tilsyn med it-beredskabet hos deres myndigheder
- Digitaliserings- og Ligestillingsministeriets arbejde med vejledninger for gennemførelse af reetableringstests.

5. marts 2024

RN 1106/24

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på <u>www.rigsrevisionen.dk</u> Nogle af opfølgningspunkterne vedrører alle myndighederne, mens andre kun vedrører udvalgte myndigheder. I notatet er det uddybet, hvilke punkter der er relevante for de respektive myndigheder.

I. Baggrund

- 2. Rigsrevisionen afgav i december 2023 en beretning om statens it-beredskab II. Beretningen handlede om it-beredskabet for 12 samfundskritiske it-systemer i henholdsvis Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Erhvervsstyrelsen, Søfartsstyrelsen og 4 andre anonymiserede myndigheder.
- 3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, kritiserede Statsrevisorerne, at der for 7 af de 12 undersøgte samfundskritiske it-systemer ikke er sikret et tilfredsstillende it-beredskab. Det indebærer risiko for, at staten ikke kan opretholde eller markant får forstyrret løsningen af samfundskritiske opgaver i tilfælde af større it-nedbrud, hackerangreb, fysiske skader e.l."

Statsrevisorerne konstaterede desuden, at Indenrigs- og Sundhedsministeriet har etableret et it-beredskab, der i overvejende grad er tilfredsstillende, og at Erhvervsstyrelsen og Søfartsstyrelsen delvist har etableret et tilfredsstillende it-beredskab, dog med visse mangler.

- 4. Hele sagen kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.
- 5. Bilag 1 viser Folketingets behandling af beretningen.

II. Gennemgang af ministrenes redegørelser

Grundlaget for it-beredskabet

6. Det fremgik af beretningen, at de undersøgte myndigheder for halvdelen af it-systemerne havde etableret et tilstrækkeligt grundlag for deres it-beredskab. Flere af myndighederne havde dog mangler i risikovurderingerne af it-systemerne. Det gælder Erhvervsstyrelsens it-system og 4 it-systemer, som hører under nogle af de anonymiserede myndigheder (benævnt myndighed 1, 3 og 4 i beretningen).

Erhvervsministeren oplyser i sin redegørelse til beretningen, at Erhvervsstyrelsen har igangsat et arbejde med at forbedre styrelsens risikovurderinger. Endvidere oplyser ministeren, at der på den baggrund er udarbejdet en ny risikovurdering for det samfundskritiske it-system, som indgik i beretningen. Rigsrevisionen vil følge op på dokumentationen for dette ved næste opfølgning.

Ministrene, der er ansvarlige for de øvrige systemer med mangler i risikovurderingerne oplyser, at de er påbegyndt arbejdet med at udbedre kritikpunkterne.

7. Rigsrevisionen vil fortsat følge Erhvervsstyrelsens og myndighed 1, 3 og 4's arbejde med at udarbejde risikovurderinger af deres samfundskritiske it-systemer som grundlag for it-beredskabet.

Rigsrevisionen vil fortsat følge

Risikovurderinger

Indenrigs- og Sund- hedsministeriet	Nej
Erhvervsstyrelsen	Ja
Myndighed 1	Ja
Myndighed 2	Nej
Myndighed 3	Ja
Myndighed 4	Ja
Søfartsstyrelsen	Nej

Krisestyringsplaner og test af planerne

8. Det fremgik af beretningen, at myndighederne generelt havde udarbejdet tilfredsstillende planer for den interne krisestyring ved større it-nedbrud. Endvidere fremgik det af beretningen, at Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Søfartsstyrelsen samt myndighed 1, 2, 3 og 4 havde mangler i forhold til at teste deres krisestyringsplaner. Kun Erhvervsstyrelsen havde testet sin plan årligt.

Ministrene for myndighed 1, 2 og 3 oplyser, at de har igangsat arbejdet med at udbedre de mangler i krisestyringsplanerne, som fremgår af beretningen. Ministrene for myndighed 1, 2, 3 og 4 oplyser, at de vil sikre, at der fremadrettet vil blive udført årlige tests.

Erhvervsministeren oplyser, at Søfartsstyrelsen vil sikre, at der fremadrettet foretages årlige tests af krisestyringsplanen. Ministeren oplyser desuden, at de årlige tests fremadrettet vil blive dokumenteret og evalueret.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har ikke specifikt redegjort for, om ministeriet fremadrettet vil teste krisestyringsplanerne. Rigsrevisionen forudsætter, at Indenrigs- og Sundhedsministeriet også vil teste krisestyringsplanerne.

9. Rigsrevisionen vil fortsat følge myndighed 1, 2 og 3's arbejde med at implementere tilfredsstillende krisestyringsplaner. Rigsrevisionen vil desuden følge Indenrigs- og Sundhedsministeriets, myndighed 1, 2, 3 og 4's og Søfartsstyrelsens arbejde med at sikre tilfredsstillende tests af krisestyringsplanerne.

Nødplaner og test af planerne

10. Det fremgik af beretningen, at myndighederne havde udarbejdet tilfredsstillende nødplaner for størstedelen af de udvalgte it-systemer. Myndighed 1 og 2 havde ikke udarbejdet nødplaner for deres it-systemer. Myndighed 3 og 4 havde udarbejdet nødplaner, dog med nogle mangler. Derudover fremgik det af beretningen, at Søfartsstyrelsen og myndighed 3 og 4 ikke havde testet deres nødplaner tilstrækkeligt.

Ministrene for myndighed 1 og 2 oplyser, at de har igangsat arbejdet med at udarbejde nødplaner, og at planerne fremadrettet vil blive testet årligt.

Ministrene for myndighed 3 og 4 oplyser, at de har igangsat arbejdet med sikre tilfredsstillende nødplaner, og at planerne fremadrettet vil blive testet årligt.

Erhvervsministeren oplyser, at Søfartsstyrelsen fra 2024 vil teste sine nødplaner årligt.

11. Rigsrevisionen vil fortsat følge myndighed 1, 2, 3 og 4's arbejde med at implementere tilfredsstillende nødplaner. Rigsrevisionen vil desuden følge myndighed 1, 2, 3 og 4's og Søfartsstyrelsens arbejde med at sikre, at nødplanerne bliver testet årligt.

Rigsrevisionen vil fortsat følge

	Plan	Test
Indenrigs- og Sundheds- ministeriet	Nej	Ja
Erhvervs- styrelsen	Nej	Nej
Myndighed 1	Ja	Ja
Myndighed 2	Ja	Ja
Myndighed 3	Ja	Ja
Myndighed 4	Nej	Ja
Søfartsstyrelsen	Nej	Ja

Indenrigs- og Sundhedsministeriet anvender ikke selv sit system og har derfor ikke ansvaret for at udarbejde nødplaner. Opfølgningspunktet vedrørende nødplaner er derfor ikke relevant for Indenrigsog Sundhedsministeriet.

Rigsrevisionen vil fortsat følge

	Plan	Test
Erhvervs- styrelsen	Nej	Nej
Myndighed 1	Ja	Ja
Myndighed 2	Ja	Ja
Myndighed 3	Ja	Ja
Myndighed 4	Ja	Ja
Søfartsstyrelsen	Nej	Ja

Rigsrevisionen vil fortsat følge

	Plan	Test
Indenrigs- og Sundheds- ministeriet	Nej	Ja
Erhvervs- styrelsen	Ja	Ja
Myndighed 1	Ja	Ja
Myndighed 2	Ja	Ja
Myndighed 3	Ja	Ja
Myndighed 4	Ja	Ja
Søfartsstyrelsen	Nej	Ja

Søfartsstyrelsen har ressortoverført driften af sine it-systemer til Statens It og har derfor ikke ansvar for at udarbejde reetableringsplaner for sine systemer. Søfartsstyrelsen har dog fortsat ansvar for, at det testes, at styrelsens systemer kan reetableres.

Rigsrevisionen vil fortsat følge

Tilsyn	
Indenrigs- og Sund- hedsministeriet	Ja
Erhvervsstyrelsen	Nej
Myndighed 1	Nej
Myndighed 2	Nej
Myndighed 3	Nej
Myndighed 4	Nej
Søfartsstyrelsen	Nej

Reetableringsplaner og test af planerne

12. Det fremgik af beretningen, at hovedparten af reetableringsplanerne for it-systemerne ikke var tilfredsstillende. Kun Indenrigs- og Sundhedsministeriet havde en tilfredsstillende reetableringsplan for sit it-system og havde delvist testet, at it-systemet kunne reetableres. Det fremgik også af beretningen, at ingen af de øvrige myndigheder havde foretaget tilstrækkelige tests af, om deres it-systemer kunne reetableres fuldt efter et it-nedbrud.

Erhvervsministeren oplyser, at Erhvervsstyrelsen er i gang med at indarbejde de elementer i reetableringsplanen, som mangler. Arbejdet forventes gennemført i 1. kvartal 2024. Ministeren oplyser desuden, at Erhvervsstyrelsen har aftalt med leverandøren, at der årligt skal foretages en fuld reetableringstest.

Erhvervsministeren oplyser, at Søfartsstyrelsen vil indføre en årlig reetableringstest, så der bliver udført en test af alle kritiske it-systemer inden for en 3-årig periode.

Ministrene for myndighed 1, 2, 3 og 4 oplyser, at de har igangsat arbejdet med at udarbejde tilfredsstillende reetableringsplaner, og at de fremadrettet vil foretage reetableringstests.

13. Rigsrevisionen vil fortsat følge Erhvervsstyrelsens og myndighed 1, 2, 3, og 4's arbejde med at sikre tilfredsstillende reetableringsplaner. Rigsrevisionen vil desuden følge alle myndighedernes arbejde med at sikre tilfredsstillende tests af, at it-systemerne kan reetableres.

Ministeriernes tilsyn med it-beredskabet hos deres myndigheder

14. Det fremgik af beretningen, at alle ministerierne undtagen Indenrigs- og Sundhedsministeriet havde ført tilsyn med it-beredskabet på ministerområderne.

Indenrigs- og sundhedsministeren oplyser, at ministeriet har igangsat initiativer til at forberede tilsynskonceptet, så det bliver bedre dækkende for organisationen.

15. Rigsrevisionen vil fortsat følge Indenrigs- og Sundhedsministeriets arbejde med at sikre et tilfredsstillende tilsyn med it-beredskabet for ministeriets samfundskritiske itsystem.

Digitaliserings- og ligestillingsministerens redegørelse

16. Digitaliserings- og ligestillingsministeren oplyser, at ministeren finder, at det er afgørende, at de statslige myndigheder har etableret et effektivt it-beredskab for samfundets kritiske it-systemer, så samfundsvigtige processer kan opretholdes eller genoprettes i tilfælde af et større it-nedbrud. Ministeren finder desuden, at det er afgørende for it-beredskabets effektivitet, at myndighederne tester deres forskellige typer af beredskabsplaner for at sikre, at de forudsætninger, som planerne bygger på, holder i praksis.

17. Digitaliserings- og ligestillingsministeren oplyser, at ministeren ser alvorligt på de forhold, der præsenteres i beretningen, og finder manglerne utilfredsstillende. Ministeren vil på baggrund af beretningen orientere alle ministerierne om nødvendigheden af at få rettet op på forholdene, da det er de enkelte ministeriers ansvar, at der er styr på it-beredskabet på deres område.

18. Digitaliserings- og ligestillingsministeren oplyser, at der i "National strategi for cyber- og informationssikkerhed 2022-2024" er blevet iværksat en række tiltag, som skal hjælpe myndighederne med at etablere et effektivt it-beredskab, herunder nye krav til kontrakt- og leverandørstyring af samfundskritiske it-systemer. Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet har også igangsat et arbejde med at udvikle en ny vejledning for gennemførelse af reetableringstests. Derudover oplyser digitaliserings- og ligestillingsministeren, at der med implementeringen af det nye EU-direktiv om cyber- og informationssikkerhed (NIS2-direktivet) vil komme et øget fokus på tilsynet med myndighederne.

19. Rigsrevisionen vil følge Digitaliserings- og Ligestillingsministeriets arbejde med vejledninger for gennemførelse af reetableringstests.

Birgitte Hansen

Bilag 1. Folketingets behandling af beretningen

Beretning (nr.), dato for Stats- revisorernes mødebehandling og minister- redegørelse(r)	Behandlet i udvalg	Teknisk gennem- gang ved Stats- revisorerne og Rigsrevisionen	Udvalgs- spørgsmål (nr.)	Indkaldt til samråd	Statsrevisorerne har holdt møde med ministeren	§ 20-spørgsmål
Statens it-bered- skab II (nr. <u>5/2023</u>) 04-12-2023 Minister- redegørelser:	Udvalget for Digitalisering og It: 06-12-2023 Finansudvalget: 14-12-2023		Digitaliserings- og ligestillings- ministeren: 09-01-2024 (77) Finansministeren: 09-01-2024 (78)	Udvalget for Digitalisering og It: 09-01-2024	Finansministeren og digitaliserings- og ligestillings- ministeren: 22-02-2024	
Flere minister- redegørelser						